

UMEÅ UNIVERSITET

KVALITETSARBETE FÖR UTBILDNING VID LÄRARHÖGSKOLAN

Fastställt av Lärarhögskolans styrelse 2016-02-25. Reviderat 2022-06-07.

1. Inledning

Enligt ”Instruktion för Lärarhögskolan vid Umeå universitet” (Dnr. FS 1.1-2419-20) har Lärarhögskolan i uppdrag att samordna, utveckla och kvalitetssäkra lärarutbildning och utbildningsvetenskaplig forskning och forskarutbildning vid Umeå universitetet.

Lärarhögskolans kvalitetsarbete utgår från Umeå universitets Kvalitetssystem för utbildning (FS 1.1-1324-18) med målsättningen att ge utbildningar med hög kvalitet som uppfyller examensordningens mål för respektive examen och där universitetets samlade kompetens tas till vara på ett ändamålsenligt vis. Detta dokument kompletterar universitetets kvalitetssystem för Lärarhögskolans utbildningar. Kvalitetsarbete för kurser inom särskilda regeringsuppdrag, fristående kurser och forskarutbildning följer direkt i tillämpliga delar universitetets kvalitetssystem och respektive kursansvarig institutions riktlinjer och rutiner.

Syftet med kvalitetssystemet är att det som helhet och i sina delar ska användas som verktyg för att kontinuerligt utveckla kvaliteten i Lärarhögskolans utbildningar. Det ska också bidra till en samsyn om vad som utmärker hög kvalitet i utbildning och vilka krav som ska uppfyllas. Kvalitetsarbetet handlar således om såväl utveckling som uppföljning och granskning.

2. Organisation och ansvarsfördelning

Lärarhögskolans styrelse har det yttersta ansvaret för kvalitetsarbetet inom forskning, utbildning och samverkan. Operativt ansvarig för kvalitetsarbetet är Lärarhögskolans föreståndare.

Lärarhögskolans programråd utgör en viktig del av kvalitetsarbetets operativa verksamhet. I rådets arbete är Umeå universitets kvalitetsdokument och detta dokument vägledande. Programrådets sammansättning och uppdrag beskrivs närmare i Lärarhögskolans interna arbetsordning (FS 1.1-1262-21).

Till varje program finns en utsedd utbildningsledare från Lärarhögskolans kansli som har i uppgift att stödja ledningens och programrådets arbete med kvalitets- och utvecklingsfrågor. Varje program har också en utsedd studievägledare samt en utsedd VFU-handläggare.

3. Genomförande av kvalitetsarbete

Beträffande utbildning på grund- och avancerad nivå liksom forskarutbildning har Lärarhögskolan ett samordnande ansvar, men kurser planeras, genomförs och utvärderas på institutioner. Utbildningsverksamheterna följer universitetets kvalitetssystem. Här beskrivs generell tillämpning av kvalitetssystemet först för Lärarhögskolans utbildningar på grund- och avancerad nivå, därefter för forskarutbildning.

3.1 Utbildning på grund- och avancerad nivå

Lärarhögskolans kvalitetssystem på grund- och avancerad nivå bygger på tio aktiviteter som tillsammans stödjer och utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet. De nio första av dem hämtade från Umeå universitets kvalitetssystem. Aktiviteterna omfattar processer på central nivå, programnivå och kursnivå. Varje aktivitet är utformad så att den bidrar till att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt åtgärda brister.

- Aktivitet 1: studentundersökningar,
- Aktivitet 2: studentkårsskrivelsen,
- Aktivitet 3: kursutvärderingar,
- Aktivitet 4: programutvärdering,
- Aktivitet 5: säkring av nationella examensmål (examensmålsmatrix),
- Aktivitet 6: VB/VP för program,
- Aktivitet 7: utbildningsutvärdering genom extern kollegial granskning,
- Aktivitet 8: audit (granskning av Lärarhögskolan),
- Aktivitet 9: uppföljning och utvärdering av kvalitetssystem (UKÄ),
- Aktivitet 10: mittprogramutvärdering (extra aktivitet för Lärarhögskolan),

Av årshjulet nedan framgår tidpunkter för genomförande av ovan nämnda aktiviteter. För en översiktlig bild av de ingående aktiviteterna i Lärarhögskolans kvalitetsarbete, se Bilaga 1. För information om respektive aktivitet, se Bilaga 2.

Kvalitetsarbete i Lärarhögskolans programråd

Delar av Lärarhögskolans kvalitetsarbete (aktivitet 4, 5, 6 och 10) bedrivs genom programråden. I detta avsnitt beskrivs de aktiviteterna.

Aktivitet 4 och 10: Mitt- och programutvärdering

Mitt- och programutvärderingar är en grund för varje programråds arbete, men alla råd arbetar på olika sätt med dessa. Programrådet ser till att mitt- och programutvärderingarna görs tillgängliga för studenter att ta del av. Utvärderingarna ska innehålla en analys som resulterar i slutsatser samt eventuella förslag på åtgärder. Slutsatser och eventuella beslut om åtgärder ska återkopplas till studenter och berörda program.

Aktivitet 5: Säkring av nationella examensmål (examensmålsmatrix)

För varje examen upprättas en examensmålsmatrix som visar förhållandet mellan de nationella examensmålen och kursmål uttryckta som förväntade studieresultat. I matrixen anges vilka kursmål som korresponderar mot ett visst nationellt examensmål. De nationella målen spjälkas ytterligare om så krävs för att visa hur de nationella målen med progression täcks av de kurser som ingår i examen. Ett av uppdragen för programråden är att säkerställa att examensmålsmatrixerna kontinuerligt uppdateras.

Aktivitet 6: VB/VP för program

Programråden upprättar en kombinerad verksamhetsberättelse och verksamhetsplan (VB/VP) i oktober-november varje år. Verksamhetsberättelsen är en utvärdering och analys av föregående

års arbete och utfall, medan verksamhetsplanen beskriver utvecklingsområden samt planerade åtgärder inför nästkommande år.

Programrådets VB/VP är utgångspunkt för den dialog mellan Lärarhögskolans ledning och ordförande för respektive programråd som äger rum under senare del av hösten varje år. Utifrån dialogen upprättas en aktivitets- och åtgärdsplan för nästkommande år vilken blir ledande för respektive programråds arbete. Vid dialogen görs även en uppföljning av föregående års aktivitets- och åtgärdsplan. Dokumenten följs upp i ytterligare minst en dialog mellan Lärarhögskolans ledning och rådsordföranden under året. Aktivitets- och åtgärdsplaner fastställs i Lärarhögskolans styrelse i början av nästkommande år.

3.2 Utbildningsvetenskaplig forskarutbildning

Lärarhögskolan stödjer utbildningsvetenskaplig forskarutbildning genom samfinansiering av doktorander och genom Forskarskolan inom det utbildningsvetenskapliga området. Forskarskolans ledningsgrupp har ett övergripande ansvar för det operativa arbetet som sker i nära dialog med fakulteter, institutioner, handledare, forskarstuderande samt alumni.

Varje år:

Forskarskolans ledningsgrupp genomför fortlöpande utvärderingar av kurser och aktiviteter genom ett standardformulär för att möjliggöra jämförelse mellan kurser och över tid.

Vartannat år:

Inför antagning av doktorander, som sker vartannat år, ges doktorandföreningen DUV (Doktorander i utbildningsvetenskap) i uppdrag att göra en översyn över de två senaste årens utbildning och aktiviteter, med huvudsakligt fokus på progression, kvalitet och innehåll i forskarskolans obligatoriska kurser.

Vart fjärde år:

Verksamheten som helhet följs upp av extern granskare vart fjärde år inför antagning av nya forskarstuderande.

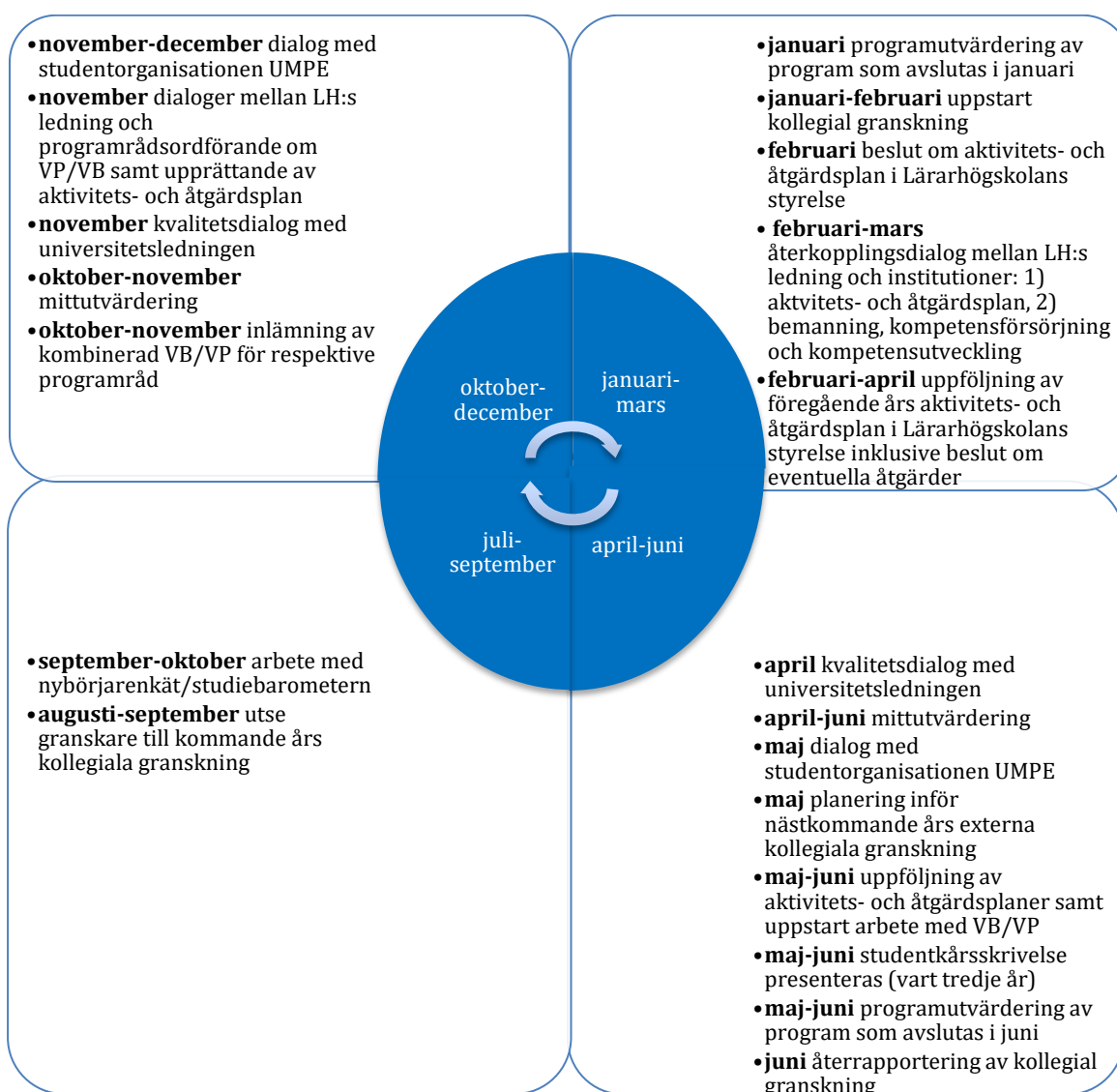
Resultatet av samtliga uppföljningar presenteras skriftligt, kommuniceras och diskuteras med institutionsledning, kursansvarig och forskarutbildningsansvarig vid kursgivande institution samt med handledarkollegium och doktorandgrupp. Utfallet ligger till grund för fortsatt kurs- och verksamhetsutveckling.

I övrigt omfattas utbildningarna för doktoranderna inom Forskarskolan inom det utbildningsvetenskapliga området respektive fakultets och institutions kvalitetsarbete.

Bilaga 1.

Kvalitetsarbetets årshjul

Här synliggörs kvalitetssystemets årshjul med utgångspunkt i de olika aktiviteter som ingår däri. Utöver dessa aktiviteter är även tidpunkter för dialoger med universitetsledningen, programråd samt studentorganisationer angivna. Övriga dialoger och samverkan som sker med regelbundenhet med exempelvis externa parter, men som saknar en primär koppling till de aktiviteter som ingår i kvalitetssystemet, är inte presenterade i detta årshjul trots deras kvalitetsdrivande funktion.

Bilaga 2.

Information om respektive aktivitet

- **Aktivitet 1: Studentundersökningar.** Nybörjarenkäten riktar sig till nybörjarstudenter och genomförs i september vartannat år. Studiebarometern riktar sig primärt till studenter som studerar på termin 5 på program alternativt studerat minst 120 högskolepoäng och genomförs i oktober vartannat år. Programråden informeras om enkätresultatet och vidtar åtgärder efter behov.
- **Aktivitet 2: Studentkårsskrivelsen.** Studentkårerna upprättar gemensamt Studentkårsskrivelsen vart tredje år. Programråden informeras om enkätresultatet och vidtar åtgärder efter behov.
- **Aktivitet 3: Kursutvärderingar.** Kursutvärderingar görs av kursansvarig och är en grund för varje programråds arbete, men alla råd arbetar på olika sätt med dessa.
- **Aktivitet 4: Programutvärdering.** Programutvärderingen ska behandla programmets innehåll, progression i förhållande till de nationella examensmålen samt programspecifika förutsättningar för programmet. Programutvärderingen utgör underlag för utbildningsprogrammets VB/VP. Lärarhögskolans kansli ansvarar för att utarbeta underlag för dessa utvärderingar.
- **Aktivitet 5: Säkring av nationella examensmål (examensmålsmatris).** Examensmålsmatrisen utgör underlag för utbildningsprogrammets och programrådets VB/VP.
- **Aktivitet 6: VB/VP för program.** Verksamhetsberättelse (VB) och verksamhetsplan (VP) syftar till uppföljning respektive utveckling av utbildningsprogram och lämnas in av programråden under oktober/november varje år.
- **Aktivitet 7: Utbildningsutvärdering genom extern kollegial granskning.** Lärarhögskolan tillsammans med berört programråd bedömer vilka delar som är lämpliga att ingå i kollegial granskning. Utvärderingen baseras på utbildningsplan, examensbeskrivning, examensmålsmatris och utbildningsprogrammets VB/VP (aktivitet 6) för de senaste åren samt övrigt som Lärarhögskolan anvisar.
- **Aktivitet 8: Audit (granskning av Lärarhögskolan).** Central utförd genomlysning av Lärarhögskolans organisation av och stöd till utbildning och forskarutbildning. Dessutom granskas verksamhetens kvalitetsarbete för utbildning och forskarutbildning.
- **Aktivitet 9: Uppföljning och utvärdering av kvalitetssystem.** UKÄ:s kontinuerliga utbildningsutvärderingar. Processen för dessa utvärderingar framgår av UKÄ:s vägledningar.
- **Aktivitet 10: Mittprogramutvärdering.** Extra aktivitet för Lärarhögskolan för att ge studenter möjlighet att uttrycka synpunkter och reflektioner om genomförda kurser efter utbildningens halva tid. En mittutvärdering ska innehålla en analys som resulterar i slutsatser och eventuella förslag på åtgärder. Mittutvärderingarna och beslut om åtgärder ska återkopplas till studenter och lärare inom berörda kurser på programmet. Mittutvärderingen utgör underlag för utbildningsprogrammets och programrådets VB/VP.